

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 lilara na godinu više, a u Americu K 1.40 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 lilara.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpravništvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Godina III.

U Samoboru, 1. svibnja 1908.

E

Reforma obrtnog zakona.

II.

Majstorski ispit.

Majstorski ispit mogu praviti one osobe, koje dokažu, da su na osnovu prije spomenutoga osposobljenja ovlaštene na samostalno tjeranje obrta, a i one, koje dokažu, da su se dotičnom obrtnom granom uz namještenje poslovodje barem 3 godine samostalno bavile.

Ispit taj polaže se pred majstorskim ispitnim povjerenstvom, koje će se za svaki obrt zasebice kod obrtnoga zbora urediti.

Tko bude na ispitu reprobovan, može polagati popravni ispit, a ako iz važnijih predmeta ispit ne položi, ima mjesta ponovnom ispitu. Majstorski se ispit može i više puta opetovati.

Sve gornje ustanove glede osposobljenja ne protežu se na gradjevne obrte, kamo spadaju obrtnici za visoke gradnje, puteve, željeznice, podzemne željeznice, mostove, ustave, kanale, i druge vodogradnje, klesarski i kamenarski, tesarski veliki i mali obrt, kopanje zdenaca, jer zakon za svaku granu napose propisuje način osposobljenja.

Oni, koji uslijed osposobljenja stečenoga prema prijašnjem zakonu, i na temelju izdane im obrtne iskaznice, donosno dozvole, tjeraju jedan od obrta vezanih na osposobljenje, mogu iza kreposti ovog zakona taj obrt — i ako je ovaj po novom zakonu na osposobljenje vezan — bez posebnog dokaza o osposobljenju prema propisima novog zakona, kao majstori dalje tjerati.

Unutar 3 godine, otkako je stupio na snagu novi zakon, može se na osposobljenje vezani obrt, u koliko zakon u pomanjkanju potrebite kvalifikacije, dozvoljava supljanje potrebitih svojstava po poslovodji, tjerati i dalje preko poslovodje osposobljenog na temelju prijašnjega za-

kona, i to s pravom držanja šegrta. Ali se dotični obrtnik ne može služiti naslovom majstora.

Stručni ispit, što ga novi zakon od šegrta ište za samostalno tjeranje na osposobljenje vezanih obrta, ne će se tražiti od onih, koji su prije valjanosti ovog zakona navršili naukovni odnošaj, sklopljen po prijašnjem zakonu, ili koji su na osnovu naukovnog ugovora zakonito sklopljenog, prije kreposti ovoga zakona barem kroz jednu godinu kao šegrta bili namješteni.

Na osposobljenje vezani obrt mogu, bez majstorskog ispita, a kao majstori tjerati oni, koji su osposobljenje prema prijašnjem zakonu stekli prije, nego ovaj zakon na snagu stane, ili stekli osposobljenje prema prijašnjem zakonu najkasnije za 2 godine od dana kreposti novog zakona, ako u isto vrijeme prijave obrtnoj oblasti samostalno tjeranje obrta, koji izučavaju, te i drugim u zakonu propisanim uvjetima udovolje.

Koncesionirani obrt.

Na dozvolu vezane obrte takodjer nabraja zakon (§ 59.) ali se ovlašćuje ministar trgovine, da naredbenim putem bilo nove uvrsti, bilo pak dozvoli tjeranje obrta bez koncesije, kad javni interes više ne bude zahtijevao koncesioniranja.

Općeni preduvjet za izvršavanje koncesioniranih obrta jest pouzdanost osobe, koja želi dotični obrt tjerati, a prepušta se županijama i municipijama, da o koncesioniranim obrtima stave tute donesu.

Povrh toga je za svaki pojedini koncesionirani obrt u zakonu sadržano uz koje kautele i uvjete se može tjerati.

Orientacija radi dodajemo, da je i broj koncesioniranih obrta povišen.

Poslovnice.

Dozvolu za podignuće poslovnice valja ishoditi kod svih poduzeća:

a) koja rade sa motornom jačinom od 5 konjskih sila ili sa parnim kotlom;

b) koja donose pogibelj požara, većom bukom rade, zemlju, zrak ili vodu onečišćuju ili općinstvu, donosno susjedstvu drugim načinom štetu ili veću neugodnost uzrokuju.

Poduzeća su ova — sa pravom vlasti, da broj tih poduzeća i povišiti može — u zakonu navedena i to u većem broju, negoli su dosele u § 25. obrtnog zakona navedena bila.

Dozvolu treba tražiti, kad se kani radnja, koja spada u red poduzeća pod a) osnovati ili ako se koje u kategoriju pod b) spadajuće poduzeće želi dalje tjerati.

Nakon pravomoćno podijeljene dozvole ne može se s naslova nepredvidjenih štetnih utjecaja tog poduzeća zahtijevati obustavu poduzeća, ali će oblast odrediti nužne mjere, koje će biti u stanju otkloniti štetne strane poduzeća, u koliko to ne bude s nerazmjernim troškovima ili štetom za obrtnika skopčano.

Kad javni interes zaište, da se neke štetne strane poduzeća otklone, a to gornjim mjerama ne bude moguće, bit će mjesta dokinuću ili izvazbi poduzeća.

Realni obrti. Kućarenje.

Realni obrti ne mogu se nanovo podijeliti, no postojeći ostaju, samo se (osim ljekarnica) imaju unutar 2 godine od valjanosti ovog zakona pod inakim gubitkom realnoga prava prijaviti i tom zgodom dokazati, da realno pravo doista postoji.

Nakon odredbe ministra trgovine o opstanu ili neopstanu realnoga prava ili ne, može se kod suda tražiti, da ovaj ustanovi, postoji li realno pravo ili ne.

Ustanove o kućarcima — na koje se obrtni zakon ne proteže — znatno suzuju kućarenje, te ustanovljuju točno modalitete, pod kojima se kućarenje tjerati smije.

„Protuletje kada nam nastaje...“

Kakogod ima malo Samoboraca, kojima ne bi bila poznata divna melodija ove pjesme, tako opet ima malo njih, koji bi znali potpuni tekst ove mile pjesmice.

Ovih sam se dana, premećući stare knjige, namjerio na Tome Mikloušića, župnika stenjevačkoga: „Stoljetni kolendar“, izdan god. 1818. I u njemu nadjoh potpuni tekst pjesme, koja nam je toliko draga.

Mislím, da ne će biti zgoroga, ako je iznesem, promijenivši samo pravopis.

Cijeli tekst glasi ovako:

Protuletje kada nam nastaje;
Vse stvorenje veselo postaje,
Zima prejde, turobnost premine,
Sunce s trakmi zemljicu obasine:
Mesec zvezde iz žalosti
Dopeljava k vugodnosti,
Vsa su puna blažene radosti.

Zemljica je farbu premenila,
Obraz tužen z jasnem zamenila,
Z zelenum je svilum oblečena,
Glava z milém cvetjem nakinčena,
List i cvetek drvo nosi,
Z kojem sada doprinosi,
Nebo z dragum povsod dahum rosi.

Ptičica si lepo poigrava
I vu zraku z krelutami splava,
Različne si notice izbira,
Jedna drugu na radost priziva,
Glasa daje visokoga,
Kano da će dičit Boga,
Z zahvalnostjum Stvoritelja svoga.

Nu' Slaviček, ptičica ljublena,
Kuju sledi zornica rumena,
Želno speva, spevat neprestane,
Dok mu z kljuna krvčica ne kane;
Nit se želi gda naspati,
Niti jela si iskati,
Kak brz počne vugodno spevati.

Škriec ptica vrlo prečimana
Od hvaljenih pesmih tak nazvana.
Vu zorju se glasno čverguleći
Diže v zraku, da se polje zvenči:
Kak pastira, tak težaka
Truca vsakog i lenjaka,
Da postuje do tvrdnoga mraka.

Jelen skače v visokoj planini,
K zdenecu žeden pašči se k nizini,
Iz hitroče daleko odhaja,
Vu brzoči zviranjek nahaja:
Blastro gleda, zorno pazi,
Da mori kade ne zagazi,
Ter ga lovec z hitjum ne zarazi.

Vse stvorenje Stvoritelja hvali,
K cilju svomu dospjeti ne jali,
Sam ja tužen i neveren bludim,
Dužnost koju višeput zamudim,
Pozabeče z Stvoritelja,
Živem tako prez temelja,
Kak da duša neje nevmrteina.

Za zgibuča želja mene vleče,
Za nebeska redko srce peče,
Činim većput, kaj ni činit neču,
A ne činim, kaj vusta obeču:
Doklem nosim breme tela,
Ne zvršavam pravog dela:
Nema srce ovde me veselja.

Bože! živi zdenec vse kreposti,
Sunce, temelj vsake pravičnosti,
Pusti dole svetle trake tvoje,
Ter razveti temno srce moje;
Da se jenkrat vse prebudi
I od tebe več ne bludi,
K tebi cilju dojtí ne zamudi!

Vlatko Presečki.

Javna zahvala.

Slavna „Samoborska štedionica“ i ove se godine sjetila „Društva za poljepšanje Samobora“, te mu podijelila potporu od 100 K. Na ovom lijepom daru usrdno zahvaljuje
Predsjedništvo društva.

Izvršno stolno i okrepno piće jest **ljekovita rudna voda.**

Lasinja

Ona je uvijek bistra, pitka, te svojom ugljičnom kiselinom osvježuje i oživljuje cijelo tijelo, a pospješuje probavu. Sa vinom pomješana jest vanredno ukusno piće.

Zastupstvo prodaje lasinjske vode za Samobor, preuzeo je potpisani, te je preporučuje svima, koji vole izvršnu rudnu i ljekovitu vodu.

E. Presečki, trgovina mješovite robe.

Pokućvo
Najukusnije Najbolje i najjeftinije Najsolidnije
Pokućvo
hrvatska
stolarska i tapetarska
obrtna i vjerska
udruga
kao član zem. sred. vjer. udruge.
Domaći proizvod.
Polakšice u plaćanju.
Pokućvo
Najjeftinije Najbolje

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravlje voli.
6245 not. ovjer. svjedodžbi
dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela
sa tri omorike.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nablada, sluzavosti, nablada ždrijela te kašlja hripavca. — Svještice po 20 i 40 bl., svežanj 80 bl. — Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
lijekarnica k. zlatnom anđelu u Samoboru.

Uspješno se oglašuje u
Samoborskom listu.

SKLADIŠTE

svih vatrogasnih sprava i gospodarskih potrepština
PODRUŽNICA

R. A. SMEKAL

ZAGREB, Frankopanska ulica broj 9.
Najnovije

„Patent Smekal“

Štrcaljke sa ravnotezom najnovijeg sustava za prijenos umanjene radne snage od 40%, koje s desne i s lijeve strane vodu sišu i dižu, te je okretanje nepotrebno.

Sustav odlikovan 1903. sa prvom počasnom diplomom i zlatnom kolajnom.

Pozor!!

Kupujte i upotrebljavajte uvijek svježi i najbolje vrste zagarantovani

Portland i Roman-CEMENT.

Velika zaliha:

gradjevno, suhog i sve vrste inog drva, ljepenke i vapna.

Najbolje vrste:

Ausiške modre galice, bijele duge rafije, gumije za cijepljenje te sumpora.

Na zahtjev dostava u kuću besplatna.

Jamčim za brzu i točnu rodvorbu kao i najniže cijene.

Stjepan Šoić.

Javna zahvala.

Nemoguć drukčije, to ovim pute usrdno zahvaljujem na mnogobrojnim iskazima sačuti, iskazane mi prigodom smrti premilog i nezaboravnog mi supruga

Antuna Ivanuševića,

a tako i svima onima, koji sprovodu nezaboravnog pokojnika učestvovali.

Napose, pak osjećam duboku zahvalnost p. n. gosp. dr. Biščanu i dr. Juratoviću za liječničku njegu, guji. Melinšćak, koja mi je u mojoj tuži pružila prvu pomoć, te gg. Janku Kuharu i S. Miheliću, koji je posljednje i teške dane premilomu pokojniku svojom ljubaznošću lakšim učinilo, dnevnikaškoj organizaciji, napokon sl. vojno-veteranskom društvu za novčanu otpremninu, bolesničku potporu, kao i za namirenje svih pogrebnih troškova.

U Samoboru, 29. travnja 1908.

Zora Ivanušević
tugujuća supruga.

Oleanderi

sa crvenim i ružičastim cvijetom prodaju sa uz povoljne cijene.

Poblize kod **Jakoba Štembergera**, zvonara u Samoboru.

OGLAS.

Od posjeda **Giznik i Zagrebčica** prodavat će se pojedine čestice

svake srijede i subote

u poslovnici gospoštije u **Gizniku** u 9 sati prije podne, a prodavat će se čestice u općinama

Domaslovec, Strmec, Sv. Nedjelja, Rakovica i Molvice,

i to: šuma i razne ledine i sjenokoše.

Gospoštija Giznik.

Broj 1116.—1908.

Predmet: Poreza tecivarine III. razreda za 1908.—1910. odmjera.

OGLAS.

Raspisni registar, koji sadrži prijedloge za odmjeru poreza tecivarine III. razreda za god. 1908., 1909 i 1910, sastavljen je po izaslaniku kr. financ. ravnateljstva iz Zagreba, te se izlaže na javni uvid od 25. travnja do 2. svibnja 1908. u uredu trgovišnog poglavarstva. U tom roku može svatko, ako misli, da mu je porez nepravredno povišen, svoj priziv na kr. financijsko ravnateljstvo u Zagrebu podnijeti.

Odmjera tiče se naročito odvjetnika, liječnika, veterinarā, ljekarnika, primaljā, mjernika, sitničara, trafikantā, trgovaca, krčmarā, točilaca vina preko ulice, mesarā, pečenjarā, mlinarā, vozarā (fijakera), tvorničarā, pekarā, medicarā, kavanarā, brijača, tiskarā, živoderā, dimnjačarā, zakupnika i konačno štedionica.

Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta

U Samoboru, dne 25. travnja 1908.

Načelnik
Čop

Blagajnik
Vuković

Ploče za taracanje

od granita prodaju se uz povoljne cijene. Tko ih želi kupiti, neka se obrati na župni ured u Samoboru.

Kuća.

u Samoboru, Rambergova ulica, broj 88 sa pol zemljišta, prodaje se dobrovoljno.

Upitati se kod g. Belana i u istoj kući.

Marija udova Dočkal poučavat će u talijanskom i njemačkom jeziku, svaki dan od 8—11 prije podne i 2—4 sata poslije podne. Poblize upitati, Livadićeva ulica u kući gdje Erbežnik.